
Kontroll av cancer mammae stadium 1 og 2

ARTIKKEL

GUNDERSEN S

KVALØY S

HANNISDAL E

Sammendrag

I en prospektiv undersøkelse som omfatter 430 pasienter med cancer mammae stadium 1 (uten aksillærelymfeknutemetastaser) og 2 (med aksillære lymfeknutemetastaser), har vi undersøkt nytten av forskjellige kontrolltiltak. Et sett av blodprøver, røntgen thorax og skjelett samt skjelettscintigrafi ble utført etter intervallersom var angitt i en protokoll. Etter åtte års median oppfølgingstid hadde 128 pasienter fått residiv, lokoregionalt 25 eller fjernmetastaser 103.

Blant pasienter med residiv hadde 59% symptomer, 23% ble oppdaget ved klinisk undersøkelse uten at pasienten hadde symptomer og 18% ved laboratorieprøver.

Bare tre av åtte blodanalyser var sikkert nyttige; økning av senkningsreaksjon (SR) på mer enn 10 mm, økning av gamma-glutamyltransferase (GT) på 20 U/l og økning av alkalisk fosfatase (ALP) på 60 U/l eller mer.

Dette gav en sensitivitet på 55% og spesifisitet på 91%. Det var helt avgjørende at individuelle referensgrenser ble anvendt. Røntgen thorax, skjelett og skjelettscintigrafi av asymptomatiske pasienter var av liten verdi i forhold til kostnadene.

Anamnese, klinisk undersøkelse samt SR, GT og ALP synes tilstrekkelig i kontrollen av pasienter med cancer mammae stadium 1 og 2. Sammenholdt med det kontrollregime som ble gjennomført i denne undersøkelsen ville dette redusert kostnadene med mer enn 90%.

Publisert: 20. mars 1997. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 15. februar 2026.